

**Управління освіти і науки Черкаської обласної державної
адміністрації
комунальний навчальний заклад «Черкаський обласний
інститут післядипломної освіти педагогічних працівників
Черкаської обласної ради»**

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА ЗУСТРІЧАЄ ПЕРШОКЛАСНИКІВ

**Черкаси
2018**

УДК 373.3.091 Н-72 Схвалено до друку вченою радою КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради». Протокол №4 від 22.11.2018

Автори-укладачі: **Добровольська Л. Н.**, завідувач відділу початкової освіти комунального навчального закладу «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради»;

Андросова В. О., методист відділу початкової освіти комунального навчального закладу «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради»

Рецензенти: **Чепурна Н. М.**, ректор комунального навчального закладу «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради», кандидат педагогічних наук, доцент;

Назаренко Г. А., проректор з науково-методичної роботи комунального навчального закладу «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради», доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник

Н-72 Нова українська школа зустрічає першокласників. – Черкаси: видавництво комунального навчального закладу «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради», 2018. – 201 с.

У посібнику представлені матеріали, які вчитель може використати для проведення ранкових зустрічей у 1-му класі. Зустріч проводиться у колі, в якому відбувається виконання різноманітних вправ, завдань. Участь в іграх, групових заняттях тощо допоможе учителю створити в класі доброзичливу атмосферу, налаштувати учнів на процес навчання, дасть можливість зацікавити учнів темою тижня, проблемним питанням дня. Матеріали розроблені відповідно до Державного стандарту початкової освіти, за типовою освітньою програмою авторського колективу під керівництвом Р.Шияна.

У розробці завдань взяли участь учителі початкових класів – учасники тренінгів з підготовки до роботи в умовах Нової української школи, тренери, методисти з початкової освіти методичних служб Черкаської області.

Для вчителів початкових класів, методистів РМК (ММК), студентів педагогічних закладів вищої освіти.

ЗМІСТ

Вступ	4	1	Я – школяр	5	2	Наш клас	7	3	Мої друзі	11	4	Моє довкілля	21	5	Осінь мозаїка	27	6	Батьківщина	40	7	Ми – підприємливі	45	8	Техніка, яка допомагає	50	9	Світ гри	60	10	Театр	64	11	Мода	67	12	Вода	72	13	Зимова мозаїка	83	14	Таємниці космосу	93	15	Подарунки	98	16	Зимові свята	102	17	Світ захоплень	106	18	Я - мандрівник	111	19	Ми – дослідники.	119	20	Спорт	121	21	Мої улюблені книги	129	22	Транспорт	134	23	Професії	139	24	Час	142	25	Весна	147	26	Весняні свята	151	27	Навіщо їсти?	158	28	Світ рослин	163	29	Світ тварин	167	30	Веселка	176	31	Моя родина	182	32	Ми – українці, ми – європейці	187	33	Літо (канікули)	194
-------	---	---	------------	---	---	----------	---	---	-----------	----	---	--------------	----	---	---------------	----	---	-------------	----	---	-------------------	----	---	------------------------	----	---	----------	----	----	-------	----	----	------	----	----	------	----	----	----------------	----	----	------------------	----	----	-----------	----	----	--------------	-----	----	----------------	-----	----	----------------	-----	----	------------------	-----	----	-------	-----	----	--------------------	-----	----	-----------	-----	----	----------	-----	----	-----	-----	----	-------	-----	----	---------------	-----	----	--------------	-----	----	-------------	-----	----	-------------	-----	----	---------	-----	----	------------	-----	----	-------------------------------	-----	----	-----------------	-----

ВСТУП

Нова українська школа зустріла першокласників новими програмами, підручниками, а головне – новими підходами до навчання. Кожен навчальний день для учнів 1 класів починається з ранкової зустрічі. Ранкова зустріч – це зустріч на початку дня учнів класу з учителем та однокласниками. Сидячи в колі один проти одного, діти знайомляться, вітаються, діляться власним досвідом зі своїми товаришами, обговорюють щоденні новини, працюють з календарем, беруть участь у груповій вправі.

Ранкова зустріч посідає важливе місце в повсякденному розкладі діяльності класного колективу. Це чітко спланована зустріч, де панує атмосфера піклування та відповідальності. Сьогодні педагоги вже визнають особливу роль ранкової зустрічі в житті дітей і присвячують їй 15–25 хвилин на початку дня, аби створити позитивну атмосферу в учнівському колективі на весь навчальний день у школі.

Кожна ранкова зустріч складається з 4 основних компонентів: привітання; групове заняття; обмін інформацією; щоденні новини.

Вітання створює спокійний і розважливий настрій на цілий день. Діти разом з учителем розміщуються в колі і вітаються різними способами. Сам процес вітання забезпечує розуміння, що всі діти є важливими членами групи. Молодші школярі звертаються один до одного на ім'я, що допомагає створити атмосферу дружби та приналежності до групи.

Після спокійного обміркування інформації проводиться групове заняття. Під час виконання пісень, участі в рухливих іграх, коротких швидких заняттях у класі створюється атмосфера єдності, співпраці, дружби. Ігри та заняття повинні враховувати індивідуальний рівень розвитку певних навичок дітей та бути пов'язані з навчальною темою, яка в цей час вивчається в класі.

Під час обміну інформацією діти вчаться висловлювати свої думки, пропонують цікаві для них теми для обговорення та обмінюються ідеями. Учні мають можливість дізнатися більше один про одного, поставити запитання чи прокоментувати.

Щоденні новини містять різноманітні завдання (заповнення календаря, перегляд розкладу виконання робіт, створення графіка погоди), що активізує початок індивідуальної роботи або діяльність у центрах активності. Щоденні новини сприяють розвиткові математичних та мовленнєвих навичок учнів. Такі заняття дають дітям змогу розвивати соціальні та навчальні навички, поєднуючи соціальний, емоційний та інтелектуальний розвиток кожного учня.

Цікавим видом діяльності для учнів є заповнення щоденника вражень з теми, яку пропонує учитель (зазвичай, 2-3 теми на вибір) або за власним бажанням. Школярі можуть робити записи, малюнки, позначки відповідно до обраної теми протягом 5-и хвилин. Таким чином учні вчаться письмово висловлювати свої думки, враження, почуття.

Завдяки практиці ранкових зустрічей, учні початкової школи легше соціалізуються, знаходять друзів за інтересами. Соціальні переваги цього підходу сприяють розвиткові емпатії, активному слуханню однолітків, навчають

дітей розуміти позиції інших людей, що сприяє толерантності та визнанню відмінностей. Здатність ефективно говорити й слухати, робити вибір, а також залагоджувати конфлікти, коли вони виникають, – усе це має найважливіше значення для функціонування будь-якої спільноти. Діти потребують спокійної атмосфери, можливості експериментувати та різними способами розповідати, спілкуватися та отримувати задоволення від перебування в колі своїх однолітків.

Повсякденні вправи, які практикуються під час проведення ранкової зустрічі, допомагають учням зблизитися зі своїми однолітками, навчитися співпрацювати, утримуватися від критики інших, поважати інших як особистостей.

Запропоновані у посібнику вправи, завдання, ігри тощо вчитель може використовувати не тільки під час ранкової зустрічі, а й на уроках курсу «Я досліджую світ» відповідно до теми тижня.

4

ТЕМАТИЧНИЙ ТИЖДЕНЬ «Я – ШКОЛЯР» ЩО Я ОЧІКую ВІД ШКІЛЬНОГО ЖИТТЯ? 1. ПРИВІТАННЯ.

Вправа «Знайомство». Учитель називає себе і пропонує учням назвати себе по черзі за зразком: «Я – Миколка».

Вправа «Вітання». Учитель розповідає про те, як діти будуть вітатися один з одним у колі, демонструє один із видів привітань: «Доброго ранку, Миколко!». Діти по черзі вітаються за зразком. Учитель допомагає за потреби.

2. ЩОДЕННІ НОВИНИ. Учитель знайомить учнів з таким видом діяльності, демонструє запис на дошці (ватмані): Який зараз рік? Пора року? Місяць? День тижня? Число? *(Відповіді учні з допомогою учителя кріплять на відповідних позиціях).*

Учитель повідомляє тему тижня і проблемне питання дня. **3. ОБМІН ІНФОРМАЦІЄЮ.** Учитель запитує учнів, про щоб вони хотіли дізнатися в школі, яким вони уявляють своє шкільне життя.

4. ГРУПОВЕ ЗАНЯТТЯ.

Руханка «Вітер дме на...» Учитель починає фразу «Вітер дме на тих, у кого взуття чорного кольору». Діти, у яких взуття чорного кольору мають швидко зайняти інше місце в колі. Фрази: - хто вранці пив чай; - їв булку; - чистив зуби; - умивався; - застелив ліжку; - у кого є сестричка; - хто любить цукерки тощо.

ХТО Я? ХТО МОЇ ОДНОКЛАСНИКИ?

1. ПРИВІТАННЯ.

Вправа-вітання «Долонька до долоньки». Діти притискають долоньки до долоньок сусіда і вітаються за зразком «Доброго ранку, Оленко. Рада тебе бачити»

Вправа-знайомство «Снігова куля». Перший учень називає своє ім'я. Наступний говорить спочатку це ім'я, а потім своє. Третій називає перші два імені, потім своє. Четвертий і решта учасників називають три попередні і своє.

2.ЩОДЕННІ НОВИНИ.

Учитель знайомить учнів з таким видом діяльності, демонструє запис на дошці (ватмані): Який зараз рік? Пора року? Місяць? День тижня? Число? *(Відповіді учні з допомогою учителя кріплять на відповідних позиціях)* Учитель повідомляє тему тижня і проблемне питання дня. **3. ОБМІН ІНФОРМАЦІЄЮ.**

Вироблення правила класу.Учитель пропонує всім дітям одночасно голосно вимовити своє ім'я. Педагог запитує у дітей, чи зрозуміли вони як кого звати і чому? Діти роблять висновок, що для того, щоб чути один одного потрібно говорити по черзі. Правило **«Говоримо по черзі».**

4.ГРУПОВЕ ЗАНЯТТЯ.

Руханка «Саймон сказав». Учні стають у коло, і учитель каже: «Саймон сказав: «Зроби так» – і показує певний рух (присісти, поплескати в долоні, підняти ногу, покрутитися, підскачити, виконати танцювальний рух). Діти повторюють його рухи. Потім хтось з дітей (за бажанням) каже: «Саймон сказав: «Зроби так» – і показує інший рух, і так далі по колу.

ЯК МЕНІ БЕЗПЕЧНО ДІСТАТИСЯ ДО ШКОЛИ ТА ПОВЕРНУТИСЯ ДОДОМУ? 1.ПРИВІТАННЯ.

5

«Хай-файв» (вітання, коли одна людина плескає піднятою долонею в долоню іншої людини)

ВПРАВА-ЗНАЙОМСТВО «ЦЕ ЗДОРОВО!».

Діти вимовляють такі слова і продовжують речення «Я – Сергійко і найбільше я люблю (мені подобається)...» і називають своє улюблене заняття.

У відповідь на кожну фразу всі діти хором вигукують: «Це здорово!» і водночас піднімають угору великий палець (жест схвалення).

2.ЩОДЕННІ НОВИНИ.

Учитель знайомить учнів з таким видом діяльності, демонструє запис на дошці (ватмані): - Який зараз рік? Пора року? Місяць? День тижня? Число? *(Відповіді учні з допомогою учителя кріплять на відповідних позиціях)*

Учитель повідомляє тему тижня і проблемне питання дня.

3.ОБМІН ІНФОРМАЦІЄЮ.

Учитель запитує учнів: «- Що таке правила? - Для чого вони потрібні? - Чи можна обійтись без правил?»

Вироблення правила «**Поважаємо один одного**». - Чи потрібні правила на вулиці? - Які?

Повідомлення проблеми дня.

4.ГРУПОВЕ ЗАНЯТТЯ.

Учитель пропонує учням назвати 5 фруктів, які їм найбільше подобаються. Потім проводить руханку «Ураган». Учням учитель по черзі називає обрані фрукти (наприклад: яблуко, груша, слива, черешня, апельсин). Потім називає один із них, а учні, яким дістався цей фрукт – міняються місцями. Періодично учитель називає по 2, 3, 4 або 5 фруктів. Для наступної роботи в 5-и групах можна скористатися назвами зазначених фруктів.

ЩО ПОКЛАСТИ У ШКІЛЬНИЙ ПОРТФЕЛЬ?

1.ПРИВІТАННЯ.

Попросіть учнів додавати до привітання прикметники для опису себе («Доброго ранку, я розумний Миколка»). **Вправа-знайомство.**

Усі стоять у колі, один виходить у центр, називає своє ім'я і те, що він любить чи вмє добре робити («я люблю танцювати» або «я вмю робити шпагат»). У відповідь усі промовляють: «Ти — молодець!» — і підносять угору великий палець.

2.ЩОДЕННІ НОВИНИ.

Учитель знайомить учнів з таким видом діяльності, демонструє запис на дошці (ватмані): - Який зараз рік? Пора року? Місяць? День тижня? Число? *(Відповіді учні з допомогою учителя кріплять на відповідних позиціях)* Учитель повідомляє тему тижня і проблемне питання дня. **3.ОБМІН ІНФОРМАЦІЄЮ.**

Повідомлення проблеми дня. Тренувальна вправа «Що покладемо у ранець (шкільний рюкзак)?» 4. ГРУПОВЕ ЗАНЯТТЯ.

Вправа «Ранець-зошит-урок». Учасники об'єднуються у трійки. Двоє беруться за руки і стають «ранцем». Один заходить усередину. Він — «зошит». За командою «ранець» «ранці» міняються місцями. За командою «зошит» «зошити» шукають собі інший портфель. За командою «урок» усі міняються місцями.

ТЕМАТИЧНИЙ ТИЖДЕНЬ «НАШ КЛАС» Я І МОЇ ОДНОКЛАСНИКИ 1. ПРИВІТАННЯ.

1) (Діти стають у коло, спочатку дівчатка, а потім між ними хлопчики)

- Ви сьогодні вже проснулись? - Добрий день! - Мамі зранку посміхнулись? - Добрий день! - Клас наш радо вас вітає! - Добрий день! - Настрій кожен гарний має? - Добрий день! - Станьте разом в дружнє коло! - Добрий день. - Привітай нас, рідна школо! - Добрий день! – Добрий день! Добрий день! **Привітання з таємним кодом. 2. ЩОДЕННІ НОВИНИ.**

Зараз прийшов час щоденних новин. Сьогодні з прогнозом погоди нас по знайомить метеоролог Вадим.

Зараз пора року... Місяць...Сьогоднішній день тижня...Погода сьогодні... - Я хотіла б поділитися з вами про те, як минув мій вчорашній день. - А як минув твій день, Оксанко? (діти продовжують розповідати свої новини) **3. ОБМІН ІНФОРМАЦІЄЮ.**

Робота над правилом. Ви – вже школярі. Спробуйте всі разом розповідати як сьогодні йшли до школи. Чи почули ви розповіді своїх друзів? Чому?

- Що потрібно робити, щоб чути один одного? (Говорити по черзі).

Отже, яке

правило ми сьогодні вивели? Повторіть його. **Вправа «Ромашка».** Ми назвали багато умов, дотримуючись яких, ми зможемо багато дізнаватися нового і цікавого. Прочитаємо їх і прикріпимо до ромашкових пелюсток (діти читають правила на пелюстку і прикріплюють її на пелюстках). 1. Приходити вчасно. 2. Поводитись тихо. 3. Вміти слухати. 4. За потреби піднімати руку. 5. Допомогати один одному. 6. Говорити по черзі.

- Діти, для чого ми виробили ці правила? (Діти самостійно роблять висновок для чого особисто їм знати ці правила.)

4. ГРУПОВА РОБОТА. Заняття, що мені до вподоби. - Що в школі вам подобається найбільше? (відповіді учнів). Складання діаграми на основі вибору учнів. Робота із цеглинками LEGO. Кожен учень обирає лише одну цеглинку. Помічники їх збирають і складають башточки за кольорами. Підраховують кількість цеглинок кожного кольору і роблять висновок про заняття, яке до вподоби більшості учнів класу. *Вибір (озвучує учитель):*

Читати – червона
цеглинка; Рахувати –
жовта; Малювати – синя;
Бігати – зелена.

7

Вправа «Намалюй малюнок». Ми будемо малювати, але не на звичному для нас папері, а на тілі справжньої людини. Для цього нам необхідно повернутися спиною до сусіда зліва. Подумайте, щоб вам хотілося б намалювати і зобразити свій малюнок на спині за допомогою цеглинки LEGO. За допомогою LEGO створити школу, яку вони уявляють (у групі).

ЯК ПОЧУВАТИСЯ КОМФОРТНО У

КЛАСІ? 1. ВІТАННЯ.

Грає мелодія, яка повідомляє дітям, що вже час збиратися у коло.

- Колом сонечко іде,
- За собою день веде.
- Станьмо разом, станьмо в колі

—

• Станем сонечком у школі! Прийшов час ранкової зустрічі, займіть свої місця у колі друзів. Сонце усміхнулося до кожного з нас і побажало нам доброго ранку. Ми теж будемо ввічливими і привітаємось один з одним! В нашій класі дружні всі, я, і ти, і ми усі, посміхнись тому, хто справа, посміхнись тому, хто зліва. Ми – одна сім'я. В нашій класі дружні всі, я, і ти, і ми усі, руку дай тому, хто справа, руку дай тому, хто зліва. Ми – одна сім'я. В нашій класі дружні всі, я, і ти, і ми усі, Привітайся до того, хто справа, привітайся до того, хто зліва. Ми – одна сім'я! **Вправа «Моя рука і мої пальчики».**

Діти показують праву руку і за вказівкою учителя загинають пальчики. Давайте пригадаємо, як називаються наші пальчики: мізинчик, безіменний, середній, вказівний, великий. - *Загніть, будь ласка, свій мізинчик, хто сьогодні прийшов у гарному настрої?* - *Кого зранку збудила рідна і люба вам людина?* - *Хто зранку бачив чиясь посмішку?* - *Хто зустрів хоча б одного друга?* - *Що у нас вийшло? («люкс»/ «лайк»)* **2. ОБМІН ІНФОРМАЦІЄЮ.** - 3. щоденні новини. - *Яка пора року?* - *Який місяць?* - *Який сьогодні день?* - *Яке число?* **4. ГРУПОВЕ ЗАНЯТТЯ.** 1. **Чарівна скринька (смайлик).** Діти передають скриньку і відгадують, що в ній. Учитель запитує, чи знають діти, що таке смайлик. (Потім малюють свої смайлики і...дарують друзям). **2. Робота над виробленням правила.**

Учитель. Щоб усі вас поважали,

8

Щоб любили і пишались. Не багато, і не мало – Треба знати й поважати Класні правила усі. Уявімо ситуацію, що учні і вчителі почали приходити на уроки, коли їм заманеться. Пофантазуйте, щоб тоді сталося? (*Відповіді учнів*) - **Яке правило нам варто ввести? До школи приходжу вчасно.** - Запишемо його і будемо виконувати.

ЯК НАМ СТАТИ КЛАСНОЮ СПІЛЬНОТОЮ?

1. ПРИВІТАННЯ. Привітання учителя.

Добривдень, добридень, добридень скажу. Як рано чемненько до школи іду: Тут очки, тут личко, тут ніс, а тут губи. Тут маю два вушка, а тут – білі зуби. Добривдень, добридень, добридень

скажу. Як рано чемненько до школи іду: Тут палець, долоня, плече і рука, Тут маю два вушка, а тут є п'ята. **Привітання учнів з побажаннями.**

2. ЩОДЕННІ НОВИНИ.

- Яка зараз пора року? Який місяць? Який день? Яке число? - Чим пам'ятний цей день? **Крісло автора. III.**

ГРУПОВЕ ЗАНЯТТЯ.

Вправа «Ураган». Ураган на тих, у кого: - ім'я починається із голосного звука, ім'я починається із приголосного звука, у прізвищі 3 склади; хто вранці їв кашу; хто вранці пив чай; хто не снідав; хто зробив зарядку; хто почистив зуби; хто прийшов до школи. **Пантоміма – загадка «Наші спільні вподобання».** Учитель пропонує дітям стати в коло і по черзі показувати жестами свої вподобання. Хтось один показує, а решта відгадують.

По закінченню пантоміми можна підвести дітей до такого висновку: «Ми всі різні, але багато чого нас об'єднує».

ЧОГО МИ МОЖЕМО ДОСЯГНУТИ СПІЛЬНО?

1. ПРИВІТАННЯ. Разом з сонечком встаємо ми (*потягаються догори*). На ранкову зустріч в школу поспішаємо (*імітують кроки*). Поділившись настроєм своїм (*посміхаються*), Ми частинку серця друзям залишаємо. Другу руку простягни (*сусідові справа, зліва*) І міцніше обніми (*обіймаються по черзі з сусідами*), Подаруй йому тепло своїх долонь (*показують долоні*). З добрим ранком привітай, Добра й щастя побажай. Щоб міцнішим стало наше дружне коло. Добрий день!

2. ОБМІН ІНФОРМАЦІЄЮ.

Вправа «Скажи і покажи». Учитель пропонує дітям давати відповіді на запитання, називаючи число – відповідь і показувати відповідну кількість цеглинок. Наприклад:

- У якому класі навчаєтесь? - На якому поверсі знаходиться наш клас? - Скільки дверей ви відкриваєте у школі, щоб зайти у свій клас? - Скільки вікон у нашому класі? - Скільки парт у першому ряду? - Скільки Софій у класі? - Скільки Дмитриків? - Скільки у вас уроків в понеділок?

3. ЩОДЕННІ НОВИНИ.

Робота з календарем. Вправа «Продовж речення». Коли я вперше зайшов (зайшла) до класу, то Мені сподобалось ,що у нашому класі Я хочу, щоб у нашому класі.....

4. ГРУПОВЕ ЗАНЯТТЯ.

Загадкова скринька. Діти відгадують захований предмет (це може бути ручка, олівець, крейда тощо).

Далі перегляд за посиланням:

<https://docs.google.com/document/d/13mFfC97f7ttZI2aokmewP3-ruTPx6lfn6tKTotVyjLs/edit?usp=sharing>